

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори Муассисаи давлатии таълимии

«Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи

Носири Хусрав», д.и.и., профессор

Курбонзода Маҳмадалӣ Раҳмат

05

соли 2026

ХУЛОСАИ

Муассисаи давлатии таълимии

«Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав»

Диссертатсияи Бустонзода Тахмина Бӯстон дар мавзӯи “Маъноӣ коннотативӣ дар низоми маъношиносӣ бар мабнои “Дар орзуи падар”-и Кароматулло Мирзо” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон дар кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ба анҷом расидааст.

Бустонзода Тахмина соли 2007 факултети забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Кӯрғонтеппа (айни ҳол Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав)-ро аз рӯйи ихтисоси “Забон ва адабиёти тоҷик” хатм кардааст.

Номбурда тибқи фармоиши Ректори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав барои идома додани корҳои илмӣ-таҳқиқӣ ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 26.11.2024, №4 қабул шудааст ва онро дар таърихи 20.03.2026, №505-05 хатм кардааст.

Айни замон, ба ҳайси муаллими калони кафедраи назария ва амалияи забоншиносии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода фаъолият намуда истодааст.

Мавзуи диссертатсия дар ҷаласаи Шурои олимони факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 26.11.2024 бо қарори №4 тасдиқ шудааст.

Роҳбари илмии Бустонзода Тахмина Бӯстон доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи назария ва амалияи забоншиносии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода Гулназарзода Жило Бӯрӣ мебошад.

Унвонҷӯ Бустонзода Тахмина имтиҳонҳои номзадиро аз фанҳои “Забони хориҷӣ (англисӣ)” бо баҳои “аъло” (16-уми декабри соли 2024), “Таърих ва фалсафаи илм” бо баҳои “хуб” (4-уми июни соли 2025) ва аз рӯйи ихтисос – “Назарияи забон”-ро бо баҳои “аъло” (30-юми март соли 2026) супоридааст ва Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ба ӯ 16-уми апрели соли 2026, таҳти 3/284 маълумотномаи супоридани имтиҳонҳои номзадӣ додааст. Унвонҷӯ диссертатсияи илмии худро дар мавзуи “Маъноӣ коннотативӣ дар низомии маъношиносӣ бар мабноӣ “Дар орзуи падар”-и Кароматулло Мирзо” барои дарёфти дараҷаи номзоди илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон омода намудааст.

Диссертатсия дар ҷаласаи ғайринавбатии кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 06-уми майи соли 2026, №10 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи “Маъноӣ коннотативӣ дар низомии маъношиносӣ бар мабноӣ “Дар орзуи падар”-и Кароматулло Мирзо” чунин хулоса қабул карда шуд:

Мавзуи диссертатсияи Бустонзода Тахмина дар забоншиносии тоҷик мавзуи нав буда, масъалаи маъношиносӣ, заминаҳои ташаккулу рушди маъно ва маъношиносӣ, шарҳи маъноӣ коннотативӣ, ҷойгоҳи маъноӣ коннотативӣ дар маъношиносии корбурдӣ, таъсирпазирии

маъноҳои корбурдӣ-прагматикӣ, ифодаи маъноӣ коннотативӣ дар фоносемантика, морфосемантика, ҷумла ва матн, категорияҳои луғавӣ ва кабатҳои маъноӣ, ки аз ҷумлаи масъалаҳои меҳвари илми забоншиносӣ, хоссатан, бахши маъношиносии он ба ҳисоб меравад, дар бар мегирад ва муҳтавои он ба шиносномаи ихтисос ва ба тартиби муқарраршудаи таълифи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон мутобиқат менамояд.

Таҳқиқи диссертатсионӣ ба самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.09.2020, №503) ва Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030 (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28.11.2020, №647) иртибот дорад.

Теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат менамоянд.

Мазмун ва муҳтавои асосии диссертатсияи Бустонзода Тахмина дар ироаи маърузаву гузоришҳо дар конференсия ва семинарҳои ҳамасолаи илмиву назариявии ҳайати профессорон ва устодони Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ва дигар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ мавриди баррасӣ қарор гирифтааст. Нуктаҳои асосии таҳқиқ дар шакли мақолаҳои илмӣ пешниҳод шуда, натиҷагириву хулосабарориҳои таҳқиқ дараҷаи эътимоднокии мавзӯро собит менамоянд.

Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқи диссертатсионӣ дар он зоҳир мегардад, ки дараҷаи омӯзиши маъноӣ коннотативии низоми маъношиносии асари “Дар орзуи падар”-и Кароматулло Мирзоро муайян намуда, роҳҳои таҳқиқи таъсирпазирии маъноҳои корбурдӣ-прагматикиро мавриди баррасии ҳамачониба қарор додааст. Ҷамчунин,

унвонҷӯ бо таъя ба маводди фаровони забоншиносон вижагиҳои маъноии асари нависандаро муайян кардааст.

Диссертатсияи Бустонзода Тахмина дар мавзӯи “Маъноии коннотативӣ дар низоми маъношиносӣ бар маъноии “Дар орзуи падар”-и Кароматулло Мирзо” бо ихтисоси интихобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои шиносномаи ихтисосҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон мутобиқат менамояд.

Диссертатсия аз муқаддима, 3 боб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Муҳтавои таҳқиқ ва мундариҷаи асосии диссертатсияи Бустонзода Тахмина дар 8 мақолаи муаллиф, ки аз онҳо 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 2 мақола дар маҷмуаи маърузаю гузоришҳои конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ нашр шудаанд, инъикос ёфта, теъдод ва муҳтавои онҳо ба талаботи таълиф ва таҳияи автореферат ва диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илм мувофиқ мебошад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

А). Таълифоти муаллиф дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии

Тоҷикистон:

[1-М]. Бустонзода, Т.Б. Ҷойгоҳи маъноии коннотативӣ дар низоми маъношиносӣ / Т.Б. Бустонзода // Фурӯғи илм. – Душанбе, 2025. – С. 369-374.

[2-М]. Бустонзода, Т.Б. Баъзе мухтассоти калима ва истилоҳоти ифодагари хешутаборӣ дар романи “Дар орзуи падар”-и Кароматуллоҳи Мирзо / Т.Б. Бустонзода // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. – Бохтар, 2025. – № 1/2 (134). – С. 130-134.

[3-М]. Бустонзода, Т.Б. Баъзе вижагиҳои истилоҳоти марбут ба мафҳумҳои “хона” ва ”дар” дар романи “Дар орзуи падар”-и Кароматуллоҳи Мирзо / Т.Б. Бӯстонзода // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. – Бохтар, 2025. – №1/3 (137). – С. 215-218.

[4-М]. Гулназарзода, Ж.Б., Бустонзода, Т.Б. Вижагиҳои маъноӣ прагматикӣ / Ж.Б. Гулназарзода, Т.Б. Бӯстонзода // Паёми Донишгоҳи забонҳо. Силсилаи илмҳои филология, педагогика ва таърих. – Душанбе, 2025. – № 4 (60). – С. 44-53.

[5-М]. Бустонзода, Т.Б. Таносуби ҳелҳои маъноӣ луғавӣ бо вожа дар матни бадеӣ ва гуфтор / Т.Б. Бӯстонзода // Паёми Донишгоҳи забонҳо. Силсилаи илмҳои филология, педагогика ва таърих. – Душанбе, 2025. – №4 (60). – С. 12-17.

Б). Мақолаҳои муаллиф дар дигар маҷмуа ва нашрияҳои дигари илмӣ:

[6-М]. Чураева, Т.Б. Маъноӣ коннотативӣ ва матн (дар мисоли асари “Дар орзуи падар”-и Кароматулло Мирзо) / Т.Б. Чураева // Маводди конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи “Масъалаҳои мубрами омӯзиши забонҳои хориҷӣ (русӣ, англисӣ, чинӣ) дар замони муосир”. – Душанбе, 2024. – С. 97-100.

[7-М]. Бустонзода, Т.Б. Вижагии маъноӣ луғавӣ дар маъношиносӣ / Т.Б. Бӯстонзода // Маводди конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи “Ҷойгоҳи забони тоҷикӣ дар ҳифзу густариши арзишҳои минтақаи Осӣ”. – Душанбе, 2024. – С. 148-153.

[8-М]. Бустонзода, Т.Б. Баъзе вижагиҳои калима ва истилоҳоти ифодагари тӯю маросими хонадоршавӣ дар романи “Дар орзуи падар”-и Кароматуллоҳи Мирзо / Т.Б. Бӯстонзода // Маводди конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи “Масъалаҳои мубрами филология: ҳадаф ва дурнамо”. – Хучанд, 2024. – С. 269-272.

Ҷаласа қарор қабул кард:

